

**Oikeusministeriön ja Syyttäjälaitoksen välinen tulossopimus
vuosille 2025–2028**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet.....	4
4	Voimavarojen hallinta	6
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	9
6	Liitteet.....	10
	Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta	10

1 Strategiset linjaukset

Syyttäjälaitos on osaava ja kehittyvä toimija, jonka ydintehtävänä on huolehtia rikosvastuun toteuttamisesta osana rikosasioiden käsittelyketjua tehokkaasti ja laadukkaasti asianosaisten oikeusturva huomioon ottaen.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa tavoitellaan suomalaisen oikeusvaltion vahvistamista ja oikeusprosessien sujuvoittamista. Eräs keskeisimmistä teemoista on toiminnan tuottavuuden ja tehokkuuden kasvattaminen. Vuonna 2022 valmistuneen oikeudenhoidon selonteon sisältö tukee hallitusohjelman tavoitteita ja sisältää yhteensä 31 ehdotusta resurssien vahvistamisesta sekä rakenteiden ja prosessien kehittämisestä.

Syyttäjälaitos jatkaa strategisen päätavoitteensa suunnitelmallista toimeenpanoa; toiminnan tuottavuutta ja tehokkuutta kasvatetaan lisätyn perusrahoituksen turvin. Asiaratkaisujen määrää kasvatetaan ja syyteharkinta -aikoja lyhennetään pysyvästi kiinnittämällä huomiota syyttäjakohtaisen ratkaisutehokkuuden nostamiseen. Tuloksena nykyinen, noin 18 000 avoinna olevan asian kokonaismäärä laskee kohtuulliselle, noin 15 000 avoinna olevan asian tasolle. Keskimääräinen syyteharkinta -aika lyhenee sopimuskauden loppuun mennessä noin 2,2 kuukauteen.

Strategisten päätavoitteiden saavuttamiseksi perustetaan erillinen ruuhkanpurkuprojekti, jonka toimikausi ajoittuu vuosille 2025–2027. Projektia johtaa apulaisvaltakunnansyyttäjä ja sen tavoitteena on nopeutetusti vähentää erityisesti yli yhdeksän kuukautta avoinna olevien asioiden määrää.

Rikosasioiden sujuvaa ja nopeaa käsittelyä edistetään tehostamalla esitutkintayhteistyötä sekä tiiviillä yhteistyöllä tuomioistuineläytöksen kanssa. Toimintaa johdetaan ja ohjataan siten, että Syyttäjälaitoksen kaikkia voimavaroja käytetään valtakunnallisesti toiminnallisen tilanteen edellyttämällä ja osaamisia tehokkaasti hyödyntävällä tavalla. Syyteprosessin valtakunnallisten järjestelyjen kehittämistä ja yhdenmukaistamista jatketaan.

Syyttäjälaitos huolehtii ennakoivasta ja uudistuvasta henkilöstöpolitiikasta sekä strategisesta, tulevaisuuden osaamistarpeet huomioivasta henkilöstösuunnittelusta laatimalla uuden henkilöstöstrategian. Tavoitteena on, että henkilöstön rakenne, valtakunnallinen sijoittuminen ja osaaminen vastaavat rikosasioiden vaativuuden ennakoitua kasvua. Lisäksi tukitoiminnot järjestetään tuloksellisesti siten, että ne tukevat syyteprosessia parhaalla mahdollisella tavalla.

Toimintaedellytyksiä tuetaan myös digitalisaation, asianmukaisten toimitilojen ja laadukkaan työnantajapolitiikan avulla.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Syyttäjälaitoksen vaikuttavuuden tärkein mittari on sen kyky toteuttaa lakisääteiset tehtävänsä siten, että kansalaisten oikeusturva ja perusoikeudet toteutuvat yhdenvertaisesti ja joutuisasti. Rikosprosessin sujuvoittamisen keinoina ovat muun muassa kirjallisten menettelyjen lisääminen, läsnäolovaatimusten keventäminen, sähköisten toimintatapojen sekä etäyhteyksien ja videotallenteiden käytön lisääminen yhteistyössä esitutkintaviranomaisten ja tuomioistuinten kanssa, esitutkinnan rajoittamisedellytysten käyttöalan laajentaminen ja rikosprosessin viimesijaisuus.

Rikosprosessia sujuvoitetaan ja rikostorjuntaa vahvistetaan myös lainsäädäntömuutoksilla. Erityistä huomiota sopimiskaudella kiinnitetään järjestäytyneen rikollisuuden sekä nuoriso- ja jengirikollisuuden lisääntymisen torjuntaan. Syyttäjälaitos osallistuu aktiivisesti lainsäädäntöhankkeisiin, joista merkittävimmät ovat syyteneuvottelun käyttöalan laajentaminen, sakkomenettelyn kokonaisuudistus ja poliisin rikostiedustelua valmisteleva hanke. Syyttäjälaitos antaa panoksensa myös etäyhteydet oikeudenkäynnissä -hanketyöryhmään.

Oikeuslaitostyöryhmässä ehdotetaan parannettavaksi ja nopeuttavaksi rikosprosessia kehittämällä vanhoja prosessilajeja ja ottamalla käyttöön uusia. Rikosketjun kaikkien toimijoiden työtä helpotetaan yhteiskäytössä olevalla alustaratkaisulla ja tekoälyä pyritään hyödyntämään päätösten valmistelussa.

Syyttäjälaitoksen toimintaan vaikuttaa edelleen koronapandemia, jonka aikana tuomioistuimet keskeyttivät istunnot hetkellisesti ja myöhemmin keskeytyksen aiheuttamaa istuntoruuhkaa purettiin tehostetusti. Kyseisenä ajankohtana syyteharkintatehtäviin käytettävä työaika väheni ja syyttäjillä avoinna olevat asiat kasvoivat merkittävästi. Korotetun perusrahoituksen turvin Syyttäjälaitos kohdistaa toimenpiteitä erityisesti pitkään avoinna olleiden asioiden määrän vähentämiseen. Kansalaisten oikeusturvan toteutumiseen kyetään vaikuttamaan positiivisesti, kun rikosasioiden käsittelyajat eivät ole resurssisyistä kohtuuttoman pitkiä.

Syyttäjien käsiteltäväksi saapuvien rikosasioiden keskimääräinen vaativuus on ollut nousussa pitkään ja kasvun ennakoitaan jatkuvan sopimuskaudella 2025–2028. Vuoden 2025 talousarvioesityksen ja vuosien 2025–2028 julkisen talouden suunnitelman perusteella myönnettyjen määrärahojen ansiosta syyttäjien määrää voidaan lisätä. Samalla Syyttäjälaitoksen henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan rikosasioiden vaativuuden kasvua. Resurssilisäyksillä ja Syyttäjälaitoksen sisäisillä toimenpiteillä vastataan työn vaativuuden kasvuun sekä kansalaisten ja sidosryhmien kasvaneisiin odotuksiin siitä, että asiat kyetään käsittelemään nopeasti ja laadukkaasti valtakunnallisesti.

3 Tulostavoitteet

Syyttäjälaitoksen vuosien 2025–2028 tulostavoitteiden toteuttamiseksi ja strategisen päätavoitteen saavuttamiseksi syyteprosessin järjestelyjä syyttäjäalueilla ja niiden välillä kehitetään. Erikoissyyttäjien osaamista hyödynnetään valtakunnallisesti vastaamaan vaativimman ja laaja-alaisimman juttukannan vaatimuksia. Koko rikosprosessiketjun kattavaa joutuisaa toimintaa edistetään kehittämällä ja vahventamalla esitutkintayhteistyötä valtakunnallisesti siten, että se tehostaa syyttäjän työtä rikosasioiden käsittelyketjussa. Samalla panostetaan Syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten väliseen yhteistyöhön, jotta syyttäjän syyteharkintaa ja tuomioistuin käsittelyä koskevat ratkaisut ja valinnat ovat rikosprosessin joutuisuutta edistäviä.

Pitkään vireillä olevien asioiden määrä ei ole vähentynyt suunnitellusti. Syyttäjälaitos perustaa vuosille 2025–2027 ruuhkanpurkuprojektin, jolla tavoitellaan erityisesti yli yhdeksän kuukautta avoinna olleiden asioiden tehostettua vähentämistä.

Syyttäjien tehokkaan työskentelyn perustana ovat toimivat ja ajantasaiset tietojärjestelmät. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään täysmääräisesti varmistamalla syyttäjien rikosasioiden asianhallintajärjestelmän (AIPA) asianmukainen käyttöönotto, uusien toimintatapojen muutosjohtaminen ja tehokkaan työskentelyn edellyttämä välitön jatkokehitys. Esitutkintayhteistyön tuottavuutta edistetään digitalisaatiolla osallistumalla poliisin Timantti-hankkeeseen.

Syyttäjälaitoksen toiminnalliseen tehokkuuteen sekä tuotoksiin ja laadunhallintaan liittyvät tulostavoitteet

Tulostavoite 1. Rikosvastuuta toteutetaan oikeudenmukaisesti, tehokkaasti ja laadukkaasti sekä vaativissa että päivittäisrikoksissa.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyteharkintaan saapuneiden asioiden lukumäärä on sopimuskauden aikana keskimäärin 92 000 asiaa vuodessa.
Mittari 2. 2025–2028	Vuonna 2025 ratkaistujen asioiden määrä on vähintään noin 1 500 asiaa suurempi, kuin saapuneiden asioiden määrä. Vuosina 2026–2027 ratkaistujen asioiden määrä on 1 000–1 500 asiaa suurempi, kuin saapuneiden asioiden määrä. Vuodesta 2028 alkaen asioita ratkaistaan vähintään saapuvia asioita vastaava määrä.
Mittari 3. 2025–2028	Alueellisen ratkaistutoiminnan tehokkuus on sopimuskaudella vähintään 200–210 asiaa yhtä syyttäjän henkilötyövuotta kohti.
Tulostavoite 2. Avoinna olevien asioiden ja erityisesti pitkään avoinna olleiden asioiden määrissä saavutetaan kohtuullinen taso.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyteharkinnassa avoinna olevien asioiden kokonaismäärä on vuonna 2025 enintään 17 400 kpl ja sopimuskauden lopussa noin 15 000 kpl.
Mittari 2. 2025–2028	6–12 kk syyteharkinnassa avoinna olevien asioiden määrä on vuonna 2025 enintään 3 900 kpl ja sopimuskauden lopussa enintään 3 000 kpl.
Mittari 3. 2025–2028	Yli 12 kk syyteharkinnassa avoinna olevien asioiden määrä on vuonna 2025 enintään 1 600 kpl ja sopimuskauden lopussa enintään noin 950 kpl.
Mittari 4. 2025–2027	Ruuhkanpurkuprojektiin nimettyjen syyttäjien tehokkuus on keskimäärin 120 asiaratkaisua vuodessa.
Tulostavoite 3. Syyteprosessia sujuvoitetaan, järjestelyt ovat valtakunnallisesti yhdenmukaiset ja ne tukevat Syyttäjälaitoksen ratkaisumäärien, -nopeuden ja -tehokkuuden kasvua sekä edistävät kansalaisten yhdenvertaista kohtelua valtakunnallisesti.	
Mittari 1. 2025–2028	Keskimääräinen syyteharkinta-aika on vuonna 2025 enintään 2,37 kk ja sopimuskauden lopussa enintään 2,15 kk.
Mittari 2. 2025–2028	Yksinkertaisten rikosasioiden ratkaisuaika on vuonna 2025 enintään 2,79 kk ja sopimuskauden lopussa enintään 2,67 kk.
Mittari 3. 2025–2028	Keskivaikeiden rikosasioiden ratkaisuaika on vuonna 2025 enintään 4,91 kk ja sopimuskauden lopussa enintään 4,68 kk.

Mittari 4. 2025–2028	Vaativien rikosasioiden ratkaisuaika on vuonna 2025 enintään 6,30 kk ja sopimuskauden lopussa enintään 5,61 kk.
Tulostavoite 4. Esitutkintayhteistyö on tehokasta ja lyhentää rikosasioiden käsittelyaikaa syyttäjällä.	
Mittari 1. 2025–2028	Esitutkintayhteistyöhön käytetyn työpanoksen määrä.
Tulostavoite 5. Syyttäjälaitoksen ja tuomioistuinten välisellä yhteistyöllä edistetään rikosasioiden sujuvaa ja nopeaa käsittelyä.	
Mittari 1. 2025–2028	VKST / TIV yhteistyökokouksia on järjestetty vähintään 4 kertaa vuodessa .
Mittari 2. 2025–2028	Tuomioistuimiin vireille laitettujen rikosasioiden määrä.
Mittari 3. 2025–2028	Tuomioistuimissa käsittelyä odottavien rikosasioiden kohtuullinen määrä.
Tulostavoite 6. Turvataan digitalisaation tuottavuuspotentiaali.	
Mittari 1. 2025–2028	Pidetään yllä tilannekuvaa manuaalisten työtapojen aiheuttamasta HTV -vaikutuksesta .
Mittari 2. 2025–2028	Syyttäjälaitos suunnittelee ja toteuttaa low code-pohjaisia virastokohtaisia ohjelmistoratkaisuja tukemaan syyteprosessia ja hallinnollisten asioiden käsittelyä (kpl ja tarkoitus).
Mittari 3. 2025–2028	Syyttäjälaitos osallistuu aktiivisesti poliisin Timantti -hankkeeseen.
Mittari 4. 2025–2028	Syyttäjälaitos on osallistunut GDPR -lainsäädännön selkeyttämistyöhön osana oikeusministeriön asettamaa hanketta.
Mittari 5. 2025–2028	Pilvipohjaisia järjestelmäratkaisuja on otettu käyttöön (kpl)
Tulostavoite 7. Syyttäjien rikosAIPA-järjestelmä on otettu käyttöön ja henkilöstö on koulutettu toimintatapamuutoksiin.	
Mittari 1. 2025	RikosAIPA:n käyttöönotto on toteutunut.
Mittari2. 2025	Syyttäjälaitoksen henkilöstö on osallistunut suunnitellusti AIPA -koulutukseen.
Mittari3. 2025	RikosAIPA:n MVP-suorituskyvyn puutteet on dokumentoitu ja jatkokehittämisen suunnitelma on laadittu.
Mittari4. 2025–2028	RikosAIPA:n ylläpidon ja kehittämisen kustannustaso on pitkällä aikavälillä laskeva.
Tulostavoite 8. Syyttäjälaitoksen toiminta tunnetaan ja siihen luotetaan.	
Mittari 1. 2025	Vuonna 2024 aloitettavan mainetutkimuksen perusteella on tehty toimenpidesuunnitelma ja toimeenpano on aloitettu.
Mittari 2. 2025	Syyttäjät ovat osallistuneet mediakoulutukseen.
Mittari 3. 2025–2028	Syyttäjälaitoksen toimintaa kuvaavat keskeisimmät tilastot päivitetään neljä kertaa vuodessa laitoksen Internet -sivuilla.

Tuotosten, tehokkuuden ja laadunhallinnan tavoitteiden toteutumista seurataan alla olevilla tunnusluvuilla ja seurantakohteilla.

Syyttäjälaitoksen toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tunnusluvut ja mittarit

Mittari	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	TAE alustava tavoite
Keskimääräinen ratkaisuaika enintään (kk)	2,51	2,31	2,37	2,17	2,23	2,15	TAE
Ratkaisuaika, yksinkertaiset rikosasiat enintään (kk)	2,96	2,81	2,79	2,60	2,75	2,67	
Ratkaisuaika, keskivaikeat rikosasiat enintään (kk)	5,26	5,24	4,91	4,88	4,79	4,68	
Ratkaisuaika, vaativat rikosasiat enintään (kk)	6,85	7,12	6,30	6,27	5,74	5,61	
Ratkaistavaksi saapuneet asiat (kpl)	87 931	89 286	92 000	92 000	92 000	92 000	
Ratkaistut asiat (kpl)	89 531	88 135	93 500	93 500	93 000	92 000	

Syyteharkinnassa avoinna olevia asioita yhteensä, enintään (kpl)	17 324	18 475	17 400	15 900	15 000	15 000	
6–12 kk syyteharkinnassa avoinna olevia asioita, enintään kpl	4 438	4 414	3 900	3 500	3 000	3 000	TAE
Yli 12 kk syyteharkinnassa avoinna olevia asioita, enintään (kpl)	1 572	1 923	1 600	1 300	1 000	950	TAE
Saapuneiden tapausten painotettu vaativuus / HTV (syyttäjät, ml. VKST)	1 869	1 802	1 665	1 685	1 832	1 947	TAE
Toimintamäärärahojen käyttö suhteessa saapuneiden tapausten painotettuun vaativuuteen, euroa	70	78	82	79	74	71	TAE
Asiaratkaisun hinta keskimäärin (euroa / ratkaisu)	675	719	732	718	692	686	

Saapuneiden tapausten vaativuudessa on otettu huomioon se, että tietyt tapaukset ovat toisia haastavampia ja niiden käsittely sitoo enemmän resursseja. Painotetun vaativuuden pisteluku lasketaan yksittäisten saapuneiden tapausten perusteella sekä lisäämällä pistelukuihin pitkien tuomioistuinkäsittelyjen vaikutukset omilla kertoimillaan. Mitä suurempi pisteluku on, sitä vaativampaa työn voidaan katsoa olevan.

TAE alustava tavoite = talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä oikeusministeriön asettama alustava tavoite.

4 Voimavarojen hallinta

Syyttäjälaitoksen tulostavoitteet saavutetaan käyttämällä voimavaroja vuoden 2019 organisaatiouudistuksen mukaisesti valtakunnallisesti ja joustavasti. Toiminnan johtaminen ja ohjaus on vaikuttavaa ja esimiestyö ammattimaista. Vuoden 2024 keskushallintouudistus tukee Syyttäjälaitoksen valtakunnallista johtamista.

Syyttäjälaitos toteuttaa valtion henkilöstöstrategian mukaisia tavoitteita laatimalla uuden henkilöstöstrategian. Henkilöstön rakenne, tuloksentekokyky ja alueellinen sijoittuminen vastaavat Syyttäjälaitoksen tehtävistä johtuvia vaatimuksia ja lukumäärä on niin suuri kuin toimintamäärärahojen tarkoituksenmukainen käyttö sallii. Rekrytointi perustuu pitkäjänteiseen ennakoivaan suunnitteluun, henkilöstön ja tehtävien vaativuustasot vastaavat toisiaan. Syyttäjälaitoksen pitovoimaa työnantajana parannetaan. Osaamisen ylläpito ja kehittäminen on ennakoivaa, suunnitelmallista ja aktiivista sekä laitoksen tehtävistä johtuviin vaatimuksiin perustuvaa ja jatkuu henkilön koko työuran ajan.

Syyttäjälaitoksen häiriötön ja kriisinkestävä toiminta turvataan asianmukaisella valmiustoiminnalla, johon koko henkilöstö on sitoutunut. Tukitoimintoja ja niiden yhdenmukaisuutta kehitetään Syyttäjälaitoksen lakisääteisten tehtävien edellyttämällä tavalla.

Syyttäjälaitoksen henkilöstö on osaavaa ja osaamisen kehittämiseen kohdennetaan toimenpiteitä vastaamaan työn vaativuuden kasvua ja toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia.

Syyttäjälaitoksen voimavarojen hallintaan liittyvät tulostavoitteet

Tulostavoite 9. Syyttäjälaitoksen kaikkia voimavaroja käytetään valtakunnallisesti toiminnallisen tilanteen edellyttämällä ja osaamista tehokkaasti hyödyntävällä tavalla.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyttäjälaitoksen raportointi- ja analytiikkatyökaluja kehitetään ja ne ovat käytössä jokaisella johtamistasolla.
Mittari 2. 2025–2028	Syyttäjien työpanoksen kohdennusaste Kiekussa kasvaa jokaisena vuonna edellistä vuotta korkeammalle tasolle. Tavoitetaso keskipitkällä aikavälillä on 85 % kohdennusaste.

Tulostavoite 10. Syyttäjälaitoksen toimitilat ovat tarkoituksenmukaiset ja mahdollistavat korkean tietoturvaluokan aineiston käsittelyn.	
Mittari 1. 2025–2028	Toimitilojen käytön tehokkuus on suunnittelukauden lopussa 15 m2 / HTV .
Mittari 2. 2025–2028	Toimitilojen käyttö on taloudellista (€ / HTV).
Mittari 3. 2025–2028	Jokaisella syyttäjäläueella on käytössään vähintään yksi turvaluokitellun aineiston käsittelyn mahdollistava turvatila.
Tulostavoite 11. Syyttäjälaitoksen valmiusorganisaatio häiriö- ja kriisitilanteisiin tukee ydintoimintaa.	
Mittari 1. 2025	Valmiustoiminta on vakiintunut ja henkilöstö tuntee ohjeistuksen.
Tulostavoite 12. Tukitoiminnot on järjestetty syyteprosessia parhaiten tukevalla tavalla.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyttäjien työpanoksen kohdennus kehittyy siten, että syyttäjien ydintehtäviin käyttämä työpanos on edellistä vuotta suurempi.
Mittari 2. 2025–2028	RikosAIPA:n mahdollisuudet järjestää työnjako tehokkaalla tavalla syyteasioiden käsittelyssä on selvitetty ja työnkulkujen muutoksia on toimeenpantu.
Tulostavoite 13. Syyttäjälaitoksen henkilöstön osaaminen vastaa toimintaympäristön muutoksia.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyttäjälaitoksen koulutussuunnitelmassa on huomioituriikosasioiden vaativuuden kasvu ja muut toimintaympäristön muutokset.
Mittari 2. 2025–2028	Organisaatio edistää aktiivisesti henkilöstön uudistumista (kyselyn tulos on arviointiasteikolla vähintään hyvä)
Mittari3. 2025–2028	Henkilöstö on osallistunut koulutukseen osaamisen kehittämistä ja ylläpitoa tukevalla tavalla (päivää / HTV) .
Tulostavoite 14. Rahoituspohja, henkilöstörakenne ja henkilöstön pysyvyys mahdollistavat vakaan, suunnitelmallisen ja ennakoitavan ydintoiminnan toteuttamisen.	
Mittari 1. 2025–2028	Syyttäjälaitoksella on käytössään vuosittain riittävä rahoituspuskuri. Pitkällä aikavälillä tavoitetaso on 8 % varsinaisesta talousarviosta.
Mittari 2. 2025–2028	Henkilöstön määrä on niin suuri kuin määrärahojen tarkoituksenmukainen käyttö sallii (HTV yhteensä, HTV syyttäjät) .
Mittari 3. 2025–2028	Henkilöstön tehtävänkuvat ja vaativuustasot vastaavat Syyttäjälaitoksen tarpeita.
Mittari 4. 2025–2028	Ydintoimintaan kielteisesti vaikuttavaan henkilöstön vaihtuvuuteen on vaikutettu (tulo- ja lähtövaihtuvuus).
Mittari 5. 2025–2028	Määräaikaisten palvelussuhteiden suhteellinen määrä pienenee.
Mittari 6. 2025	Syyttäjälaitoksella on toimintaa tukeva henkilöstöstrategia.
Mittari 7. 2025–2027	Hallituksen päättämien määrärahaileikkausten aiheuttamat säästövelvoitteet on toimeenpantu.
Tulostavoite 15. Henkilöstön työssäjaksaminen paranee.	
Mittari 1. 2025–2028	Työtyytyväisyysindeksin pisteluku on vähintään 3,50 .
Mittari 2. 2025–2028	Sairauspoissaolojen määrä laskee (päivää / HTV) .
Tulostavoite 16. Syyttäjälaitos edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista.	
Mittari 1. 2025	Vuonna 2022 laaditun yhdenvertaisuussuunnitelman mukais ia toimenpiteitä jatketaan.
Tulostavoite 17. Lapsen asemaa parannetaan.	
Mittari 1. 2025–2026	Syyttäjälaitos osallistuu lastenasiaintalo -hankkeeseen sosiaali - ja terveysministeriön osoittaman rahoituksen turvin (vähintään 1 HTV) .
Mittari 2. 2025–2026	Nuorten asianomistajien asioiden nopeutettu käsittely on syyttäjäläueilla järjestetty yhteistoiminnassa tuomioistuinten kanssa.
Tulostavoite 18. Syyttäjälaitoksen hiilijalanjälkeä pienennetään.	
Mittari 1. 2025–2028	Etäsyyttämistä ja videoyhteyksiä on hyödynnetty mahdollisimman paljon huomioiden ydintehtävien asianmukainen ja joutuisa toteuttaminen.
Mittari2. 2025–2028	Virkamatkustaminen on enintään vuoden 2019 tasolla.

Syyttäjälaitoksen voimavarojen hallinnan tunnusluvut ja mittarit

Mittari	Toteuma 2023	Arvio 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	Alustava tavoite 2028	TAE alustava tavoite
Henkilötyövuodet (kaikki)	625	635	679	667	638	620	

Syyttäjien henkilötyövuodet ml. VKST	447	452	493	484	462	444	
Syyttäjien työpanoksen kohdennusaste Kiekussa vähintään	78 %	75 %	80 %	85 %	85 %	85 %	
Toimitilojen käytön tehokkuus (m2 / HTV)	21	22	20	17	15	15	
Toimitilojen käytön taloudellisuus (€ / HTV)	7 165	7 239	6 660	7 204	7 513	7 965	
Koulutukseen osallistuminen (päivää / HTV)	2,9	3,1	-	-	-	-	
Sairauspoissaolot (päivää / HTV)	6,70	5,2	-	-	-	-	
Työtyytyväisyysindeksi	3,63	3,65	3,50	3,50	3,50	3,50	
Siirtyvän määrärahan osuus varsinaisesta talousarviorahoituksesta	21 %	18 %	11 %	8 %	6 %	6 %	

VKST = valtakunnansyyttäjän toimisto. Osuus syyttäjien henkilötyövuosista on noin 22 henkilötyövuotta vuodesta 2025 alkaen .

TAE alustava tavoite = talousarvioesityksen valmistelun yhteydessä oikeusministeriön asettama alustava tavoite.

Syyttäjälaitoksen toiminnan rahoitus 2025–2028

TOIMINNAN RAHOITUS mom. 25.30.01 (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	13 243	11 827	11 116	7 044	4 934	3 779
TA ja LTAt / kehys	59 038	63 051	64 412	64 990	63 213	63 133
Käytettävissä oleva rahoitus	72 281	74 878	75 528	72 034	68 147	66 892
Menot	60 648	63 902	68 624	67 240	64 508	63 214
Tulot	194	140	140	140	140	140
Nettomenot	60 454	63 762	68 484	67 100	64 368	63 074
Siirtyy seuraavalle vuodelle	11 827	11 116	7 044	4 934	3 779	3 818

Syyttäjälaitoksen tulojen ja menojen erittely 2025–2028

TULOJEN JA MENOJEN ERITELY (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Henkilöstökulut	47 753	50 400	54 800	53 900	51 570	49 830
Toimitilavuokrakulut	4 018	4 153	4 075	4 286	4 496	4 586
Muut kulut	8 877	9 349	9 749	9 054	8 442	8 798
Bruttomenot	60 648	63 902	68 624	67 240	64 508	63 214
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	0	0	0	0
Muut tuotot	194	140	140	140	140	140
Bruttotulot	194	140	140	140	140	140
Nettokäyttö-/käyttöarvo	60 454	63 762	68 484	67 100	64 368	63 074
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	13 243	11 827	11 116	7 044	4 934	3 779
TP/TA/TAE	59 038	63 051	64 412	64 990	63 213	63 133

TULOJEN JA MENOJEN ERITELY (1000 euroa)	2023 TP	2024 Arvio	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys	2028 Kehys
Käytettävissä yhteensä	72 281	74 878	75 528	72 034	68 147	66 892
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	11 827	11 116	7 044	4 934	3 779	3 818

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Tulossopimus on voimassa vuoden 2025 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja muutoksista sovitaan vuosittain oikeusministeriön ja Syyttäjälaitoksen välisissä tulosneuvotteluissa.

Tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Syyttäjälaitos laatii puolivuosisikatsauksen ja arvion vuoden 2025 toteumasta 15.8.2025 mennessä. Koko talousarviovuoden kattava raportointi toteutetaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä 27.2.2026 mennessä. Aikataulut ovat alustavia ja perustuvat aikaisempien vuosien raportointiajankohtiin.

Sopimuskauden toteutumisesta annetaan tilannekatsaus kestävyystarkastelujen muodossa talousarvio- ja kehusehdotusten valmistelun yhteydessä keväällä (15.4.2025) ja syksyllä (5.11.2025).

Erillisistä raportointitarpeista sovitaan tarvittaessa yhdessä tulosohjaajan kanssa.

Helsinki 14.11.2024

Antti Leinonen

Kansliapäällikön sijainen

Ville Hinkkanen

Osastopäällikkö

Ari-Pekka Koivisto

Valtakunnansyyttäjä

Joanna Autiovuori

Hallintojohtaja

6 Liitteet

Syyttäjälaitos on laatinut erillisen liitteen toimintaympäristön muutostekijöistä, riskeistä ja riskienhallinnasta oikeusministeriön vuosien 2025–2028 tulossuunnitteluohjeen mukaisesti. Analyysi perustuu vuosittain päivitettävään Syyttäjälaitoksen laajempaan voimavara -analyysiin.

Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

Liite 1. Toimintaympäristön muutostekijät ja riskienhallinta

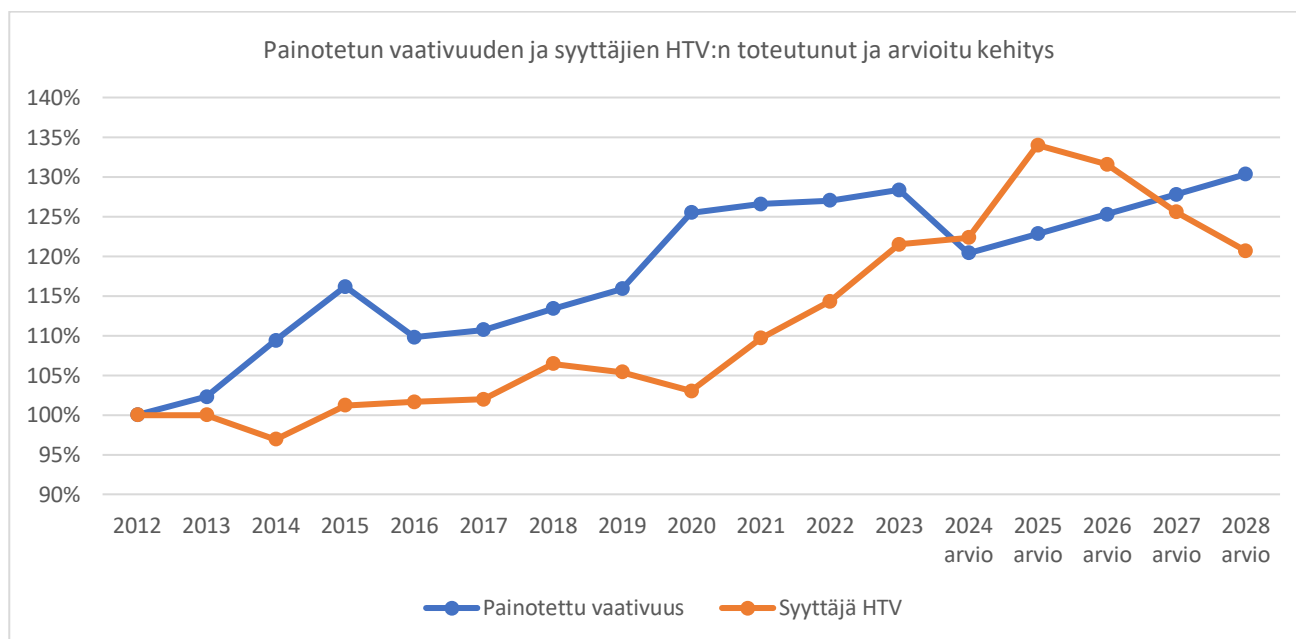
Toimintaympäristö

Työn vaativuus

Saapuneiden tapausten eli yksittäisten rikosten vaativuus on kasvanut vuosina 2012–2023 noin 28 %. Vuonna 2024 vaativuuden arvioidaan laskevan, mutta pidemmällä aikavälillä kasvun voidaan olettaa jatkuvan keskimäärin samaa tai nopeampaa tahtia kuin aiemmin.

Vuonna 2012 saapui noin 6 800 vaativaa tapausta, kun vastaava määrä vuonna 2023 oli noin 8 900 kpl. Vaativien tapausten osuus painotetun vaativuuden kokonaisluvusta on vuodesta riippuen ollut 60 %–70 %. Käytännössä suhteellisen pieni osuus tapauksista selittää selkeästi suurimman osan työn vaativuuden muodostumisesta.

Syyttäjien henkilötyövuodet ovat pitkään olleet matalammalla tasolla, kuin mitä painotetun vaativuuden kasvu olisi edellyttänyt. Syyttäjien määrää pystytään lisäämään kasvaneen rahoituksen ansiosta olettaen, että henkilöstön rekrytoinneissa onnistutaan ja henkilöstön pysyvyyteen pystytään vaikuttamaan suunnitellusti. Syyttäjälaitoksella on tulevilla sopimuskaudella hyvät edellytykset vastata työn vaativuuden kasvuun.

Kuva 1. Painotettu vaativuus ja syyttäjien HTV suhteellinen kehitys 2012–2028

Rikollisuuden kehityspiirteitä

Teknologia ja digitalisaatio

Rikollisuus siirtyy voimakkaasti verkkoympäristöön, mikä tekee todistelun esittämisestä työlästä myös tavanomaisissa rikosasioissa. Kyberrikokset ovat lisäksi helposti monistettavissa. Rikollisten saatavilla on yhä enemmän helppokäyttöistä teknologiaa, jolla rikosten toteuttaminen muuttuu helpommaksi ja vaikuttavammaksi. Viranomaisen puolella rikosten selvittäminen vaikeutuu ja myöhemmin prosessissa teknologian käyttö ilmenee haasteena näytön esittämisessä, mikä pidentää syyteharkintaa-aikoja ja tuomioistuinkäsittelyä.

Onnistuessaan rikokset voivat kohdistua jopa tuhansiin henkilöihin, kuten psykoterapiakeskus Vastaamon tapauksessa kävi. Asiassa tunnistettiin lainsäädännöllisiä kehittämiskohteita suuren asianomistajajoukon asioiden käsittelemiseksi. Suuren henkilömäärän käsittelyssä kohdattiin suuria ongelmia tutkinnan, syyteharkinnan ja tuomioistuinkäsittelyn kannalta. Esimerkiksi käytännön järjestelyt syytettä käsittelevässä tuomioistuimessa tulevat olemaan ennen näkemättömän suuria.

Kansainväliset elementit

Syyttäjälaitos on velvollinen hoitamaan Suomeen liittyviä, mutta ulkomailla tehtyjä erittäin työläisiä ja kaikkein vakavimpia kansainvälisiä rikoksia. On tyypillistä, että epäiltyä lukuun ottamatta kaikki näyttö on Suomen rajojen ulkopuolella, mikä edellyttää laajaa kansainvälistä yhteistyötä mukaan lukien pitkiä työjaksoja ulkomailla.

Ukrainan sodan ennakoidaan lisäävän riskiä siitä, että Suomessa joudutaan hoitamaan Ukrainassa tapahtuneiden kansainvälisten rikosten tutkintaa ja oikeudenkäyntejä. Tietoliikennehäirintään, terrorismin rahoittamiseen sekä pakotteisiin liittyvien säännöstelyrikosten ennakoidaan kasvavan.

Suomen liittyminen NATO:n jäseneksi puolestaan edellyttää varautumista voimakkaasti lisääntyvän monikansallisen sotilaalliseen harjoitus- ja muun toiminnan yhteydessä tehtyjä rikoksia koskevien, Suomessa käsiteltävien asioiden määrän lisääntymiseen.

Seksuaalirikokset ja ihmiskauppa

Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus on tullut voimaan vuoden 2023 alussa. Muutokset merkitsevät seksuaalirikoksina rangaistavien tekojen alan laajenemista. Raiskausrikosten ilmoitusherkkyuden arvioidaan kasvavan säännöksen voimaantuloa seuraavan muutaman vuoden aikana.

Toimintaympäristöön vaikuttaa myös työ- ja seksuaaliperäisten ihmiskaupparikosten kasvu. Kyse on rikoslajista, joka on aiemmin jäänyt osin piiloon, mutta poliisin ja aluehallintovirastojen huomattavien panostusten tuloksena esille tulee uusia yhä laajempia kokonaisuuksia.

Järjestäytynyt rikollisuus, katujengit ja väkivaltarikollisuus

Suomessa toimii useita tunnuksellisia rikollisryhmiä osastoinen, joihin liittyen on tunnistettu noin 80 osastoa ja arviolta 650 jäsentä. Rikollisryhmiin liittyvien syyteasioiden ennakoidaan kasvavan voimakkaasti. Tunnuksellisten rikollisryhmien lisäksi Suomessa toimii ulkomaisia tai ulkomaalaistaustaisista henkilöistä koostuvia järjestäytyneitä rikollisryhmiä. Järjestäytyneen rikollisuuden harjoittaman huumausainerikollisuuden aiheuttama työmäärä on kasvanut viime vuosina voimakkaasti.

Poliisi on tunnistanut noin kymmenen katujengiksi luokiteltavaa ryhmää, joihin on yhdistetty noin 300 henkilöä. Kyse on pääasiassa maahanmuuttajataustaisista nuorista miehistä. Katujengien rikollinen toiminta muodostuu huumausaine- ja väkivalta- ja ryöstörikollisuudesta. Jengien vaikutusalueet paikantuvat tällä hetkellä pääasiassa pääkaupunkiseudulle ja Turkuun. Poliisi on perustanut Helsinkiin erillisen kyseisiin asioihin keskittyvän tutkintaryhmän ja Turussa projektin, jolla jengirikollisuuden leviämistä pyritään hillitsemään ja estämään. Syyttäjälaitos on vastaavasti perustanut Etelä-Suomen alueelle syyttäjäröhmän hoitamaan kyseisiä rikosasioita.

Väkivaltarikokset ovat kokonaisuudessaan muuttamassa muotoaan vakavampaan suuntaan ja niihin liittyvät usein laittomat ampuma-aseet ja teräaseet. Väkivaltarikosten määrän kasvu vaikuttaa olevan erityisen voimakasta Etelä-Suomen syyttäjälueella, vaikka vastaava kehitys on havaittavissa myös muualla Suomessa.

Toiminnalliset riskit ja niiden hallinta

Syyttäjälaitoksen toimintakykyyn keskipitkällä aikavälillä vaikuttavat erityisesti seuraavat kokonaisuudet.

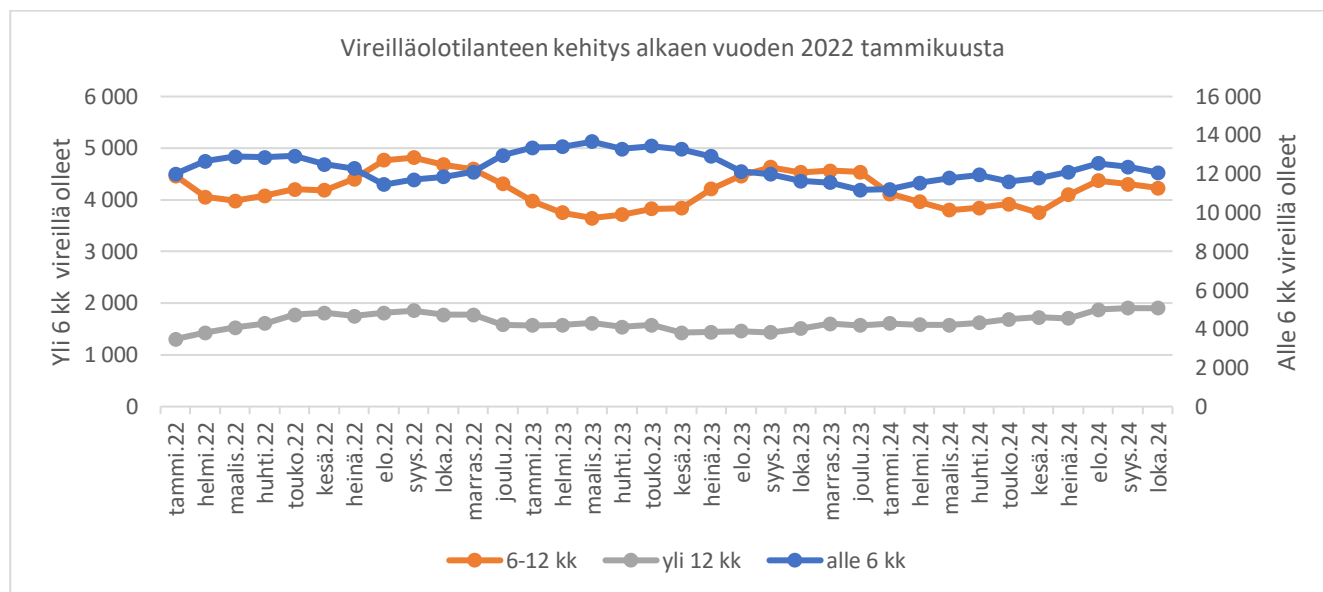
Suuri avoinna olevien asioiden määrä

Syyttäjillä oli vuoden 2023 lopussa avoinna noin 17 300 avoinna olevaa asiaa. Määrä pieneni vuoden 2022 tilanteesta noin 1 600 asialla. Positiivinen kehitys kuitenkin menetetään vuoden 2024 aikana ja kokonaisrästi ennakoidaan kasvavan noin 18 000 asiaan.

Vuonna 2023 nopean menettelyn (NOTO) osuus avoinna olevien asioiden vähenemisestä oli noin ¾ eikä vastaavaa tulosta voitu vuonna 2024 odottaa. Vuoden 2024 tavoitteiden saavuttaminen olisi edellyttänyt keskivaikeiden asioiden eli ns. runkoasioiden ratkaisutoiminnan tehostumista. Yli 12 kuukautta avoinna olevien asioiden määrä oli vuoden 2023 lopussa noin 1 600 kpl. Määrä on noussut selkeästi ja on kirjoitushetkellä noin 1 900 kpl.

Kokonaistilanteen hallinta on oleellista Syyttäjälaitoksen suorituskyvyn kannalta. Alle 6 kuukautta ja 6 –12 kuukautta avoinna olleiden asioiden määrä on kääntynyt loivaan laskuun. Kehitystä tulee ylläpitää, jotta asioita

ei siirry vireilläololuokasta toiseen. Toiminnallisesti kaikkein oleellista on pitää 9–12 kuukautta avoinna olleiden asioiden määrät hallinnassa ja samalla purkaa ylivuotisten asioiden määrää suunnitelmallisesti. Tätä tavoitetta tukee vuosille 2025–2027 perustettava ruuhkanpurkuprojekti.

Kuva 2. Avoinna olevien asioiden kehitys eri aikaluokissa 2022–2024

Avoinna olevien asioiden muodostamia riskejä hallitaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Perustetaan erillinen, valtakunnansyyttäjän toimiston johtama kolmevuotinen ruuhkanpurkuprojekti, jossa tavoitellaan erityisesti yli yhdeksän kuukautta avoinna olleiden asioiden vähentämistä.
- Vaativien rikosasioiden osaamista laajennetaan jakamalla yksittäisiä vaativampia asioita entistä enemmän myös kokemattomammille syyttäjille, jolloin osaaminen ja kyky sijaistaa kasvavat.
- Istuntopäivien tehokkuutta kehitetään yhteistyössä tuomioistuimien kanssa.
- Istuntopäivien määrää rajoitetaan syyteharkintatehtäviin käytettävän ajan turvaamiseksi.
- Etäsyyttämisen, kirjallisen menettelyn ja poissaolokäsittelyjen käyttämistä pyritään laajentamaan ja tehostamaan yhteistyössä tuomioistuinten kanssa.
- Yksikkö- ja syyttäjäkohtaiset välitulokeskustelut.
- Apulaisvaltakunnansyyttäjän johdolla toteutettavat seurantakäynnit syyttäjäalueille. Vuosina 2022–2024 toteutettiin Etelä-, Länsi- ja Itä-Suomen sekä Ahvenanmaan syyttäjäalueiden seurantakäynnit. Vuonna 2025 seurantakäynnit tehdään Pohjois-Suomen syyttäjäalueelle.

Rahoitus

Syyttäjälaitoksen toimintamenomäärärahojen tasoa on nostettu, mutta samalla niihin on kohdennettu leikkauksia tuottavuusohjelman ja kevään 2024 kehysriihessä päätettyjen lisätoimien perusteella. Leikkaukset kasvavat asteittain ja ovat vuonna 2025 0,7 milj. euroa ja vuodesta 2028 alkaen noin 1,2 milj. euroa. Lisäksi ICT-kustannukset ovat kasvu-uralla ja erityisesti rikosAIPA-järjestelmän kehitystyö on osoittautunut ennakoitua selkeästi kalliimmaksi.

Mahdollisuudet suoriin toimintamenovähennyksiin ovat rajalliset. Suoria leikkauksia voidaan toteuttaa arviolta noin 0,2–0,3 milj. euron edestä, jolla pystytään vastaamaan hallituksen lisätoimien aiheuttamaan sopeuttamistarpeeseen. Tuottavuustoimenpiteiden perusteella tehdyt vähennykset edellyttävät toiminnallisia muutoksia tehokkuuden kasvattamiseksi.

Rahoitukseen liittyviä riskejä hallitaan seuraavilla tuottavuutta edistävillä toimenpiteillä:

- tuottavuutta edistetään aktiivisella ja ennakoivalla viranomaisyhteistyöllä huomioiden rikosprosessiketju esitutkinnasta lainvoimaiseen tuomioon.
- etäsyyttämisen salliminen mahdollisimman monessa tuomioistuinkäsittelyssä.
- hyödynnetään yhteisiä tietolustoja, joilla tieto on kaikkien saavutettavissa samassa muodossa oikea - aikaisesti. Poliisin Timantti-hanke on eräs keskeisimmistä toimintaa sujuvoittavista ja kustannuksia pienentävistä kokonaisuuksista.
- tekoälyn mahdollisuuksia päätösten valmistelussa kartoitetaan.
- rikosAIPA:n mahdollisuudet hyödynnetään täysimääräisesti työnkulkujen kehittämisessä ja muutoksessa.

- tuottavuutta lisääviä toimenpiteitä viedään eteenpäin oikeuslaitostyöryhmän sisällä.

Henkilöstö

Syyttäjälaitoksen suurin voimavara on osaava, kehittyvä ja hyvinvoiva henkilöstö. Sopimuskaudella henkilöstön saatavuuteen voidaan olettaa liittyvän haasteita, kun oikeusministeriön hallinnonalan eri toimijat toteuttavat rekrytointeja korotetun rahoituksenturvin. Syyttäjien ulkoisen hakijapoolin hakijamäärät ovat puolittuneet viimeisen kahden vuoden aikana.

Henkilöstön vaihtuvuus on suurta ja erityisesti kokeneita syyttäjiä on poistunut Syyttäjälaitoksesta ja vastaavaa lainkäyttökokemusta omaavaa henkilöstöä on haastavaa rekrytoida. Rekrytoitaessa yksipuolisesti ulkoisen hakijapoolin kautta kasvaa syyttäjämäärä alimmilla vaativuustasoilla, vaikka suurin tarve on kokeneissa lainkäyttäjissä.

Henkilöstön työhyvinvointi on ollut koetuksella ja sairauspoissaolot olivat kasvussa erityisesti vuosien 2021 – 2022 aikana. Kasvu näyttää kuitenkin pysähtyneen ja kääntyneen laskuun. Vuonna 2021 sairauspoissaoloja oli 6,7 päivää / HTV, vuonna 2022 7,1 päivää / HTV, vuonna 2023 6,7 päivää / HTV ja vuoden 2024 syksyllä 5,2 päivää / HTV.

Henkilöstöön liittyviä riskejä hallitaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilöstön vakinaistamista jatketaan ja määräaikaisten palvelussuhteiden kestoja pidennetään.
- Oikeudenhoidon selonteon rahoitusosuudet kohdennetaan syyttäjien rekrytointeihin.
- Virka- ja organisaatorakenteiden vastaavuutta parannetaan vastaamaan juttukantaa ja rikollisuuden kehitystä.
- Henkilöstön saatavuutta edistetään tiivistämällä ja laajentamalla yliopistoyhteistyötä.
- Vetovoimatekijöistä viestitään kattavasti sosiaalisessa mediassa ja Syyttäjälaitoksen verkkosivuilla.
- Varhaisen välittämisen kulttuurin merkitystä työkyvyttömyyden riskien ehkäisemisessä on korostettu. Yhteydenpitoa yksittäisiin työntekijöihin on tiivistetty.
- Syyttäjälaitos osallistuu aktiivisesti oikeusministeriön hallinnonalan yhteiseen Pidetty-hankkeeseen, jossa pyritään vaikuttamaan työnantajan mahdollisuuksiin valita hyvien hakijoiden joukosta parhaat, vahvistamaan työnantajakuvaa ja mainetta suositeltuna työpaikkana, vahvistamaan työn mielekkyyttä, hallitsemaan vaihtuvuutta ja kehittämään vaikuttavaa perehdyttämistä.
- Syyttäjälaitoksen koulutusjärjestelmää kehitetään vastaamaan rikosasioiden vaativuuden kasvua.

Esitutkintayhteistyö ja esitutkinta-aineiston laatu

Poliisin tutkintaresurssit ovat olleet riittämättömiä, mikä on aiheuttanut asioiden ruuhkautumista. Vanhentumassa olevia ja kiistettyjä asioita siirtyy syyteharkintaan kiireellisenä, mikä hankaloittaa syyttäjien työjonojen suunnittelua. Syyttäjän päätöksenteko puutteellisen tutkinnan perusteella on riski; vaihtoehtona toteuttaa lisätutkintaa vanhenemisen uhalla.

Haasteena on myös, että asiakokonaisuudet saattavat kasvaa liian suuriksi, mikä vie paljon poliisin, syyttäjien ja tuomioistuimen voimavaroja. Tutkintaresursseja käytetään ajoittain tehottomasti ja epätarkoituksenmukaisesti sellaisten juttujen tutkimiseen, jotka eivät yhteisen rangaistuksen määräämistä koskevien (ennakkokokonkurrensi) tai aikaisemmin tuomitun rangaistuksen huomioon ottamista koskevien (jälkikokonkurrensi) säännösten nojalla kuitenkaan vaikuta olennaisesti kokonaisrangaistuksen määrään.

Toiminnassa on myös epäyhtenäisyyttä ja esimerkiksi esitutkinnan rajoittamiskynnys saattaa olla liian korkea joillakin poliisilaitoksilla ja syyttäjäläueilla. Esitutkinnan rajoittamisesitysten ja -päätösten epäyhtenäisyys sekä niiden mahdollinen epäs elvyys vievät syyttäjien työaika.

Poliisien määrä on kasvussa. Poliisimiehien henkilötyövuosien määrä oli vuonna 2021 noin 7 400, vuonna 2022 noin 7 500 ja vuonna 2023 noin 7 600. Hallitusohjelman mukaisesti määrä kasvaa edelleen noin 8 000 henkilötyövuoteen tulevan sopimuskauden aikana. Syyttäjälaitoksen toiminnan kannalta oleellista on rikosketjun oikeasuhtaisesta resursoinnista huolehtiminen. Poliisi on jo vuonna 2024 saanut hallitusohjelman mukaisesti 17,5 milj. euroa poliisien määrän lisäämiseen. Summaa on vuoden 2025 talousarvioesityksessä kasvatettu edelleen 17,5 milj. eurolla. Muualle rikosketjuun ei ole tehty suhteessa vastaavia lisäyksiä.

Poliisin tehdessä lisärahoituksen turvin kohdennuksia tutkintahenkilöstöön, arvioidaan syyttäjille käsiteltäväksi saapuvien asioiden määrän kasvavan.

Esitutkintayhteistyön ja -aineiston muodostamiin riskeihin vastataan seuraavilla hallintatoimenpiteillä:

- Syyttäjälaitos osallistuu poliisin Timantti-hankkeeseen, jossa tarkoituksena on tuottaa yhteinen työympäristö esitutkinnan ja syyttäjien välille sekä myöhemmin koko rikosprosessiketjulle.
- Yhteistyötä poliisilaitosten kanssa tiivistetään.
- Yhteydenpito tutkinnan johtajiin on aktiivista ja ennakoivaa.
- Koulutustilaisuuksien järjestäminen poliisin eri tutkijaryhmille.
- Osallistuminen poliisilaitosten ruuhkanpurkutalkoihin.
- Laajimmissa ja vaativimmissa asioissa syyttäjät kohdentavat merkittävä osan juttuun käyttämästään työpanoksesta jo esitutkintavaiheessa tapahtuvaan asian selvittämiseen ja tulevien lainkäyttöratkaisujen valmisteleamiseen. Tämä toimintamalli vähentää merkittävästi varsinaiseen syyteharkintaan tarvittavaa työpanosta, lyhentää syyteharkinta-aikaa ja mahdollistaa rikosprosessin eri vaiheiden tehokkaan ajallisen limittymisen.
- Valtakunnansyyttäjän ohjeella on selkeytetty toimintaa siten, että syyttäjät vastaavat rooliinsa ja velvollisuuksiinsa kuuluvien asioiden tekemisestä ja ettei syyttäjien työpanosta käytetä esitutkintayhteistyöhön kuulumattomiin asioihin, joiden tekeminen ei kuulu syyttäjälle, vaan tutkinnanjohtajalle.

Ydintoimintojen tietojärjestelmät

Syyttäjien rikosAIPA -järjestelmän käyttöönotto on siirtynyt vuodelle 2025. Järjestelmä ei vastaa tuotantokäytön aloituksen yhteydessä sille hankesuunnitelmassa asetettuja toiminnallisia minimivaatimuksia. Ulkopuolelle jää lukuisia sellaisia toimintoja, jotka ovat tuloksellisen työn tekemisen kannalta välttämättömiä tai erittäin tarpeellisia.

Tuotantokäytössä tarvittavat toiminnallisuudet eivät ole vakaita ja tiedonsiirrot eivät toteudu oikein tai ne toteutuvat virheellisesti. Esimerkiksi datasiirrot syyttäjältä tuomioistuimeen ovat toistuvasti epäonnistuneet. Virheestä ei välttämättä saada ilmoitusta käyttäjille tai Oikeusrekisterikeskukseen. Tämä aiheuttaa esimerkiksi sellaisissa asioissa, joissa on määräaika, vaaran siitä, että määräaikaan lähetetyt asiakirjat eivät saapuisi ajoissa tuomioistuimeen järjestelmän virheen takia.

Haasteet ovat Syyttäjälaitoksen riskienhallinnan näkökulmasta hankalia, koska niihin voidaan vaikuttaa ainoastaan vaatimalla jatkokehitys organisaatiota priorisoimaan kyseisten virheiden korjausta tai toimintojen toteutusta.

RikosAIPA -järjestelmän käyttöönoton jälkeen siirrytään välittömästi jatkokehitystoimenpiteisiin, jotka kestävät vähintään vuosia. Tällä hetkellä vaikuttaa siltä, että käyttöönottohetkellä järjestelmäratkaisu ei oleellisesti tule lisäämään työn tuottavuutta, vaan positiiviset vaikutukset nähdään todennäköisesti vasta sopimuskauden lopussa.

Erillinen tuottavuusriski on tuomioistuimien asettamista vaatimuksista aiheutuvat ylimääräiset työvaihteet. Näitä manuaalisen työn vaikutuksia on onnistuttu osittain ratkaisemaan ja vähentämään arviolta noin puolella Syyttäjälaitoksen sisäisesti ja yhteistössä sidosryhmien kanssa.

Ydintoimintojen tietojärjestelmäriskeihin pyritään vaikuttamaan seuraavilla toimenpiteillä:

- Tiivistä yhteistyötä tuomioistuimien kanssa jatketaan ja tavoitteena on valtakunnallisten toimintamallien yhtenäisyys.
- Syyttäjälaitos osallistuu aktiivisesti käräjäoikeuksien AIPA -pilotteihin
- AIPA -koulutusohjelma on laadittu ja sillä tuetaan oikea-aikaisesti järjestelmän käyttöönottoa.
- Käyttöönotto-ryhmä toimii suunnitellusti ja tukee henkilöstöä.
- Manuaalisten työvaiheiden vaikutuksia on kyetty vähentämään noin puolella kehittämällä Syyttäjälaitoksen omia ohjelmistoratkaisuja. Työtä jatketaan sopimuskaudella aktiivisesti tunnistamalla työn tuloksellisuuteen vaikuttavia osa-alueita ja kehittämällä tapauskohtaisesti tunnistettuja low code -ohjelmistoratkaisuja.
- Järjestelmän jatkokehityksen hallinnointimalli on laadittu ja sitä ylläpidetään sidosryhmien kanssa.

VN/32388/2024-OM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: